

GLANT TIBOR

A Szent Korona
amerikai kalandja
és hazatérése

AMERIKA TEGNAP ÉS MA

4.

Sorozatszerkesztők:

FRANK TIBOR

GLANT TIBOR

A sorozatban eddig megjelent kötetek:

Glant Tibor: Kettős tükörben

Vajda Zoltán: A szeretet köztársasága

Puskás Julianna és Kovács Ábrahám: Amerikai magyar református lelkészek
életútja adattári rendszerben (1891–2000)

GLANT TIBOR

A Szent Korona amerikai kalandja és hazatérése

Debreceni Egyetemi Kiadó
2018

MTA
Bölcsészettudományi
Kutatóközpont
Történettudományi
Intézet

A kötet megjelenését támogatta:
Debreceni Egyetem, Észak-amerikai Tanszék
Goblinface BT
MTA BTK TTI „Lendület” Szent Korona kutatócsoport
Magyarországi Baptista Egyház
Debreceni Mozgóképkultúra Alapítvány

Lektorok:
NOVÁK GYÖRGY
BALOGH MÁTÉ GERGELY

Az 1997-ben megjelent *A Szent Korona amerikai kalandja, 1945–1978* c. kötet jelentősen átírt és átdogozott, bővített változata.

Borítóterv:
M. SZABÓ MONIKA

Tördelte:
MADARÁSZ GYÖRGY

A címpalfotót SZLUKOVÉNYI TAMÁS (MTI) készítette
(a részleteket ld. a 34. képnél)

© Glant Tibor
© Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen

ISSN 2060-4084
ISBN 978 963 318 684 8

Kiadta: a Debreceni Egyetemi Kiadó, az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja
www.dupress.hu

Felelős kiadó: Karácsony Gyöngyi
A nyomdai munkálatokat
a Debreceni Egyetem sokszorosítóüzeme végezte 2018-ben

Katának, Olíviának
és amerikai barátainknak

Tartalomjegyzék

Köszönetnyilvánítás	11
Rövidítések jegyzéke	15
Bevezetés.	17

ELSŐ FEJEZET:

A Szent Korona német földre és amerikai kézre kerül

A Szent Korona elhagyja az országot.	27
A Szent Korona német földön	32
A koronázási ékszerek amerikai kézre kerülnek.	36
A Szent Korona amerikai őrizetben, német földön.	41

MÁSODIK FEJEZET:

A Szent Korona hányattatásai német földön

Bevezetés	45
Muzeológusok és fosztogatók az amerikai hadseregben	45
Wiesbaden	50
München.	53
Frankfurt és Friedberg	55
Klondike	59
Állagvédelem és legendák	62
Diplomáciai miértek.	65

HARMADIK FEJEZET:

Diplomácia és találgatások, 1953–1970

Bevezető gondolatok	75
Kétoldalú adok-kapok.	78
1956 után	85
A „hídépítés” buktatói, 1964–1968	87
A „normalizáció” kezdete, 1969–1970	90
Találgatások itthon és külföldön	91
Külgügyi nyomozás	96

NEGYEDIK FEJEZET:

Enyhülés és normalizáció, 1969–1978

Bevezetés	101
1968: az Egyesült Államok tragikus éve	103
Enyhüléselméletek	105
Az enyhülési folyamat	106
Az amerikai–magyar kapcsolatok normalizálása	109
Amerika-kép Magyarországon a normalizáció időszakában	121

ÖTÖDIK FEJEZET:

Diplomácia és találgatások, 1970–1976

Bevezetés.	127
Mindszenty és a Szent Korona	128
A Szent Korona a találgatások és a diplomácia útvesztőjében.	133
További találgatások és két kalandregény	138
Budapest és a Szent Korona	141
A Ford-kormány és a Szent Korona	145
Kelet-Európa szerepe az 1976-os amerikai elnökválasztásban . . .	153
Kádár és az amerikai kultúra Magyarországon	156

HATODIK FEJEZET:

Carter és a Szent Korona: döntés és viták

Bevezetés	163
A Carter-kormány	164
Carter és Kelet-Európa	167
Tiltakozások	175
Tüntetések	177
A kongresszusi vita	179
Az ügy a bíróságon	184
A döntés támogatói	186

HETEDIK FEJEZET:

A hazatérés előkészítése

Bevezetés	195
Magyarország „szalonképessé” tétele	196
Kaiser és Nagy tárgyalásai	205
Az első szakmai átvétel	212
Ismét a „szalonképességről”	218

NYOLCADIK FEJEZET:

A delegációk és az ünnepség

Bevezetés	221
A magyar delegáció	222
Az amerikai delegáció	223
A szakmai delegáció és a sajtó képviselői	229
Az amerikai delegáció megérkezése és a második szakmai átvétel	233
Az átadási ünnepség	236
Ünnepi emlékek	242
Utójáték másnap, január 7-én	248
Sajtóvisszhang	249

Utójáték	257
A történet képekben.....	265
Bibliográfia	289
Felhasznált irodalom	295
Névmutató	311